

Hem>Penningfördringar>Insolvens/konkurs

Insolvens/konkurs

Luxemburg

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

Luxemburg har åtta olika insolvensförfaranden.

Tre gäller endast näringsidkare (fysiska och juridiska personer).

Konkursförfarandet, som föreskrivs i handelslagen (*Code de Commerce*). Syftet med detta förfarande är att likvidera tillgångarna för en näringsidkare som har blivit insolvent och förlorat sin kreditvärdighet.

Ackordsuppgörelse med borgenärer för att förhindra en konkurs, som föreskrivs i lagen av den 14 april 1886 om ackordsuppgörelser med borgenärer för att förhindra en konkurs (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*). Detta är ett förfarande som på vissa villkor kan användas av gäldenären som uppfyller kraven för konkurs. Om ackordet inbegriper överlämnande av tillgångar är dess syfte, i likhet med konkurs, att likvidera den berörda näringsidkarens tillgångar. Detta förfarande skiljer sig emellertid från konkurs på så sätt att näringsidkaren undviker effekterna av konkursförfarandet.

Förvaltningsförfarandet, som regleras i storhertigliga förordningen av den 24 maj 1935 om förvaltning (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*). Syftet med detta förfarande är att genom en företagsrekonstruktion organisera om verksamheten för de näringsidkare som begär detta. Detta förfarande kan emellertid även användas när näringsidkare vill att deras tillgångar ska realiseras på bästa möjliga sätt.

Utöver dessa förfaranden föreskriver luxemburgsk lag (artikel 593 och följande artiklar i handelslagen) ett förfarande där näringsidkare på vissa villkor kan få anstånd med betalningen.

Ett fjärde förfarande är endast tillgängligt för överskuldssatta fysiska personer som inte är näringsidkare, nämligen skuldsanering. Detta förfarande föreskrivs i lagen av den 8 januari 2013 om överskuldssättning (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), och syftar till att göra det möjligt för sökande att förbättra sin ekonomiska situation med hjälp av en skuldsaneringsplan.

Det finns även särskilda insolvensförfaranden för notarier, kreditinstitut, försäkringsbolag och företag för kollektiva investeringar (eftersom dessa avser en specifik yrkeskategori eller näringsgren kommer de inte att beskrivas i detta faktablad).

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

1. Konkurs

Ett konkursförfarande inleds genom att gäldenären ansöker om konkurs, en eller flera borgenärer ansöker om gäldenärens konkurs eller av en domstol.

Näringsidkare måste ansöka om konkurs hos kansliet vid den distriktsdomstol (*tribunal d'arrondissement*) med ansvar för handelsmål på den ort där näringsidkaren har sin hemvist eller sitt säte. Ansökan ska göras inom en månad från den dag konkursvillkoren uppfylls.

Om en eller flera av gäldenärens borgenärer ansöker om att näringsidkaren ska försättas i konkurs måste de använda sig av en domstolstjänsteman som, genom stämning, kallar näringsidkaren att inställa sig inför distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål inom åtta dagar (stämning med fast dag) så att ett beslut i sak kan fattas om konkursansökan.

Ett konkursförfarande kan även inledas av en domstol på grundval av den information som denna förfogar över. I så fall måste domstolen med hjälp av sitt kansli kalla konkursgäldenären att förklara sin situation inför domstolen.

Innan en näringsidkare försätts i konkurs måste distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål (nedan kallad handelsdomstolen – *tribunal de commerce*) kontrollera om personen eller företaget i fråga uppfyller följande tre villkor:

Det rör sig om en person eller företag som har ställning som näringsidkare, dvs. en fysisk person som i sin yrkesutövning (som huvud- eller sidoverksamhet) bedriver sådan verksamhet som beskrivs i handelslagen (t.ex. sådana handlingar som förtecknas i artikel 2 i handelslagen), eller en juridisk person som bildats som någon av de bolagsformer som anges i den ändrade lagen av den 10 augusti 1915 om kommersiella bolag (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (t.ex. *société anonyme* (aktiebolag), *société à responsabilité limitée* (bolag med begränsat ansvar), kooperativ, osv.). Betalningarna ställs in. Detta innebär att obestridda likvida skulder som förfallit (t.ex. löner, sociala avgifter osv.) är obetalda, och att fordringarna med löptid eller villkorade fordringar och de naturliga förpliktelseerna är otillräckliga.

Kreditvärdigheten har förlorats. Näringsidkaren kan inte längre få kredit från banker, leverantörer eller borgenärer.

Om ett bolag vägrar eller inte kan betala en obestridd skuld (oavsett belopp) som förfallit räcker detta i princip för att anse betalningarna har ställts in. Ett rent likviditetsproblem innebär dock inte att bolaget är konkursmässigt, förutsatt att näringsidkaren kan få den kredit som behövs för att fortsätta sin verksamhet och fullgöra sina åtaganden.

2. Ackord

Ackordsuppgörelser för att förhindra konkurs reserveras för "olycksdrabbade gäldenärer som handlat i god tro". Domstolen gör sin bedömning utifrån de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet.

Efter en ansökan låter handelsdomstolen en av sina domare undersöka sökandens situation och upprättar en rapport.

På grundval av denna rapport kan domstolen bevilja, eller inte bevilja, en anståndsperiod för att göra det möjligt för näringsidkaren att lägga fram ett ackordsförslag.

3. Förvaltning

Gäldenärer måste inge en motiverad ansökan till handelsdomstolen på den plats där de bedriver sin huvudsakliga verksamhet eller när det gäller företag där de har sitt säte.

Näringsidkare kan endast ställas under förvaltning om de inte längre är kreditvärdiga eller inte kan fullgöra alla sina åtaganden. Syftet med ansökan ska dessutom vara att antingen rekonstruera gäldenärens verksamhet eller realisera gäldenärens tillgångar på bästa möjliga sätt. Enligt rättspraxis måste gäldenären ha handlat i god tro. Domstolen har, på grundval av de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet, rätt att själv avgöra om näringsidkaren har handlat i god tro och uppfyller kraven för att omfattas av detta förfarande.

4. Skuldsanering

Fysiska personers överskuldssättning innebär att en gäldenär med hemvist i Luxemburg uppenbart inte kan betala alla sina privata skulder som har förfallit och kommer att förfalla och inte kan fullgöra det åtagande som han eller hon har gjort att solidariskt garantera eller betala en enskild näringsidkarens eller ett företags skuld, förutsatt att han eller hon inte, varken i praktiken eller genom lag, har varit chef för det företaget.

Skuldsaneringsförfarandet innehåller tre steg.

Överenskommelse om en uppgörelse, som sker inför medlingskommissionen för överskuldssättning (*Commission de médiation en matière de surendettement*).

Domstolsövervakad rekonstruktion, som sker inför fredsdomaren (*juge de paix*) på den ort där den överskuldssatte gäldenären har sin hemvist.

Personlig konkurs (*faillite civile*), som sker inför fredsdomaren på den ort där den överskuldssatte gäldenären har sin hemvist.

Det bör noteras att det steg som innebär personlig konkurs, som följer på de två andra stegen i skuldsaneringsförfarandet, endast kan utlösas om den överskuldssatte gäldenären befinner sig i en ohjälplig situation, som beskrivs som en situation där gäldenären inte kan vidta åtgärderna i den överenskomna skuldsaneringsplanen, eller

de åtgärder som föreslogs av medlingskommissionen som ett led i den överenskomna skuldsaneringen, och de åtgärder som fastställdes i det domstolsbevakade rekonstruktionsförfarandet.

Det bör även noteras att ansökan om skuldsanering måste översändas till medlingskommissionens ordförande.

Ett ansökningsformulär för den överenskomna uppgörelsen kan laddas ned på följande adress: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Borgenärer som har fordringar på den överskuldssatte gäldenären måste dessutom anmäla sina fordringar till tjänsten för information och råd om överskuldssättning (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Ett formulär för att anmäla fordringar kan laddas ned på följande adress: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärfas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

1. Konkurs

Så snart konkursbeslutet har meddelats fräntas konkursgäldenärer automatiskt sin rätt att förfoga över sina tillgångar, även sådana som konkursgäldenären får efter konkursbeslutet.

Alla konkursgäldenärens lösa och fasta tillgångar ska avyttras. Syftet med detta är att skydda samtliga borgenärer.

I regel beger sig förvaltaren till konkursgäldenärens lokaler för att upprätta en inventarieförteckning över vilka tillgångar som finns där. Förvaltaren måste skilja mellan de tillgångar som helt och hållet tillhör konkursgäldenären och de tillgångar som tredje man kan hävda äganderätt till.

Vid försäljningen av de lösa och fasta tillgångarna ser förvaltaren till att konkursgäldenärens tillgångar säljs på ett sätt som ligger i samtliga borgenärens intresse. För att kunna sälja tillgångarna behöver förvaltaren ett tillstånd från domstolen. De lösa och fasta tillgångarna ska säljas på det sätt som anges av handelsdomstolen. Intäkterna ska sättas in på det bankkonto som öppnats i konkursboets namn.

2. Skuldsanering

Domstolen gör en bedömning av gäldenärens ekonomiska och sociala situation för att kontrollera fordringarna och värdera tillgångarna och skulderna.

Efter att ha inletts förfarandet för personlig konkurs och konstaterat att det finns tillgångar som kan likvideras, likviderar domstolen gäldenärens tillgångar.

Domstolen fattar beslut om bestridda fordringar och förordnar om likvidering av gäldenärens personliga tillgångar. Endast möbler som behövs för det dagliga livet och privata tillgångar som behövs för att utöva yrkesverksamhet undantas. Vid en personlig konkurs likvideras den överskuldssatte gäldenärens tillgångar i enlighet med syftet med lagstiftningen, nämligen att förbättra gäldenärens ekonomiska situation genom att göra det möjligt för honom eller henne och personerna i hans hushåll att leva ett värdigt liv.

Under likvideringen utövas gäldenärens rättigheter och vidtas åtgärder i förhållande till gäldenärens tillgångar av en likvidator som domstolen utser.

Likvidatorn har sex månader på sig att sälja gäldenärens tillgångar med dennes samtycke eller att organisera en tvångsförsäljning.

Effekter av förfarandet för personlig konkurs:

Om intäkterna från likvideringen av tillgångar räcker för att betala fordringsägarna avslutar domstolen förfarandet.

Om intäkterna från likvideringen av tillgångar inte räcker för att betala fordringsägarna avslutar domstolen förfarandet på grund av otillräckliga tillgångar.

Om gäldenären endast har kvar de möbler som behövs för det dagliga livet och privata tillgångar som behövs för att utöva yrkesverksamhet avslutar domstolen förfarandet på grund av otillräckliga tillgångar.

Om tillgångarna saknar marknadsvärde eller kostar oproportionellt mycket att sälja i förhållande till sitt marknadsvärde avslutar domstolen förfarandet på grund av otillräckliga tillgångar.

Om domstolen avslutar förfarandet på grund av otillräckliga tillgångar avskrivs gäldenärens samtliga privata skulder.

Följande undantas dock från avskrivningen av gäldenärens privata skulder.

Skulder som en borgensman eller medgäldenär har betalat i stället för gäldenären.

Skulder som avses i artikel 46 i lagen, dvs. pågående underhållsbetalningar och skadestånd som beviljats offer för uppsåtliga våldshandlingar för de skador som dessa har lidit.

De skulder som avses i artikel 46 i lagen kan emellertid inte avskrivas om den aktuella borgenären har gått med på att sätta ned, bevilja uppskov med eller avskriva skulderna i fråga.

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

1. Konkurs

Så snart konkursbeslutet har meddelats fräntas konkursgäldenärer automatiskt sin rätt att förfoga över sina tillgångar, även sådana som konkursgäldenären senare erhåller.

Efter beslutet överläts förvaltningen av gäldenärens tillgångar till en konkursförvaltare.

Om konkursgäldenären är en juridisk person består konkursboet av företagets samlade tillgångar och skulder, med undantag av de rättigheter som partner kan ha.

Konkursförvaltarna väljs bland de personer som kan erbjuda bäst garantier i fråga om intelligens och tillförlitlighet.

I praktiken utser distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål förvaltare från en förteckning över advokater. Vid behov, och om det ligger i konkursgäldenärens intresse, kan domstolen även utse notarier eller revisorer.

Precis som i alla andra förfaranden som rör näringsidkare har handelsdomstolen behörighet i konkursärenden.

Därför är det handelsdomstolen som fattar konkursbeslutet, fastställer vilken dag betalningarna ska anses ha ställts in, utser de olika deltagarna i förfarandet (konkursdomare, konkursförvaltare) fastställer vilken dag fordringar ska ha framställts och vilken dag rapporten om styrkta fordringar ska vara färdig och fattar beslut om att avsluta konkursförfarandet.

Förvaltningen av tillgångarna anförtros en konkursförvaltare som utses av domstolen. Förvaltaren ansvarar för att sälja gäldenärens tillgångar och fördela intäkterna mellan de olika borgenärerna, i enlighet med reglerna om fordringar med särskild förmånsrätt och avgifter på egendom.

Konkursförvaltaren ansvarar för tillsynen över konkursåtgärderna, förvaltningen och likvideringen. Under en förhandling rapporterar han eller hon om eventuella tvister som har uppkommit och vidtar de brådskande åtgärder som krävs för att säkra och bevara konkursboet. Han eller hon leder även de sammanträden som konkursgäldenärens borgenärer håller.

Så snart konkursbeslutet har meddelats frångår näringsidkare som försatts i konkurs sin rätt att förfoga över sina tillgångar, och kan inte längre genomföra betalningar eller utföra några transaktioner eller andra åtgärder som rör dessa tillgångar.

2. Skuldsanering

När det gäller gäldenärens skyldigheter och skuldsaneringens effekter på gäldenärens tillgångar bör det noteras att gäldenären är skyldig att uppvisa ett gott beteende.

Under den period gäldenären måste uppvisa ett gott beteende måste denne samarbeta med myndigheterna och organ som deltar i förfarandet genom att gå med på att spontant tillhandahålla information om sina tillgångar, inkomst och skulder, och alla ändringar av hans eller hennes situation.

så långt det är möjligt utföra betald verksamhet i enlighet med sina förmågor,

inte förvärpa sin insolvens och sträva efter att minska sina skulder,

inte gynna någon särskild borgenär, med undantag av underhållsborgenärer som för närvarande mottar underhållsbetalningar, hyresvärdar för löpande hyresbetalningar för ett boende som tillgodoser gäldenärens grundläggande behov, leverantörer av varor och tjänster som behövs för att leva ett värdigt liv, och borgenärer för löpande betalningar i samband med verkställighet av gäldenärens betalning av skadestånd som beviljats för kroppsskada som orsakats av uppsåtliga våldshandlingar,

fullgöra de åtaganden som gjorts inom ramen för förfarandet.

Två typer av organ kan handlägga ärendet, beroende på om man befinner sig i **förhandlingsfasen eller den rättsliga fasen**.

Förhandlingsfasen äger rum inför medlingskommissionen. Medlingskommissionens medlemmar utses av ministern. Kommissionen har en ordförande och en sekreterare och sammanträder minst en gång i kvartalet. För att kunna utses till medlem av medlingskommissionen måste de sökande bland annat inge ett utdrag ur belastningsregistret. Så snart de utsetts till medlemmar har medlemmarna en lagstadgad skyldighet att informera ministern om eventuella straffrättsliga förfaranden som pågår mot dem så att de kan ersättas. Medlingskommissionens medlemmar arvoderas med 10 euro per sammanträde och ordföranden arvoderas med 20 euro per sammanträde.

Medlingskommissionen bestämmer framför allt om ansökningar ska godtas och om anmälda fordringar kan prövas. Den godkänner eller ändrar också de förslag till skuldsaneringsplaner som inkommer till den efter att ha undersökts av tjänsten för information och rådgivning om överskuldssättning (nedan kallat *skuldsaneringskontoret*).

Om den föreslagna planen inte har godtagits av de berörda parterna sex månader efter det att kommissionen har godkänt förfarandet upprättar kommissionen en rapport om att skuldsaneringsförfarandet har misslyckats. Inom två månader från offentliggörandet av denna rapport i registret kan gäldenären inleda ett domstolsbevakat rekonstruktionsförfarande inför fredsdomaren med behörighet på hans eller hennes hemvistort. Om gäldenären inte inger en sådan ansökan inom den föreskrivna tidsfristen kan han eller hon inleda ett nytt skuldsaneringsförfarande först två år efter dagen för offentliggörandet av rapporten i registret.

Om det **domstolsbevakade rekonstruktionsförfarandet** inleds kallas parterna att inställa sig inför fredsdomaren. Fredsdomaren kan ålägga parterna att tillhandahålla alla handlingar eller uppgifter som behövs för att fastställa gäldenärens tillgångar och/eller skulder.

På grundval av de lämnade uppgifterna upprättar domstolen en rekonstruktionsplan. I planen ingår åtgärder för att göra det möjligt för gäldenären att fullgöra sina åtaganden.

Den rekonstruktionsplan som upprättats av domstolen gäller i högst sju år och kan i vissa fall upphöra att gälla (särskilt om gäldenären inte har fullgjort sina skyldigheter enligt rekonstruktionsplanen).

3. Förvaltning

I ett förfarande om förvaltning överläter gäldenärens sina beslutsbefogenheter till förvaltarna, som anförtros att upprätta en inventarieförteckning och lägga fram antingen en rekonstruktionsplan eller en plan för att sälja och fördela tillgångarna. Gäldenärer får inte heller agera på ett sätt som kan försvåra arbetet för de förvaltare som utsetts i förfarandet.

4. Ackord

Under ackordsförfarandet kan gäldenären inte sälja eller belåna några tillgångar eller göra någonting utan tillstånd från den delegerade domaren. Den delegerade domaren upprättar en inventarieförteckning och gör en bedömning av det aktuella läget. Vid behov kan domaren få hjälp av sakkunniga.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

De olika förfaranden som beskrivs ovan stoppar inte borgenärernas fordringar med förmånsrätt, med undantag av ackordsförfarandet.

1. Ackord

Borgenärer med realsäkerheter som deltar i omröstningen förlorar sin ställning som borgenärer med förmånsrätt (artikel 10 i lagen av den 14 april 1886).

2. Konkurs

"Efter att ett konkursbeslut har meddelats är det enligt fast rättspraxis inte längre möjligt att göra en lagstadgad, av domstol förordnad eller avtalad kvittning, inte ens mellan redan existerande fordringar, om de fram till den tidpunkten saknade en av de tre kvaliteterna likviditet, betalningsbarhet och utbythet.

Även om ett konkursbeslut därmed kan förhindra en lagstadgad kvittning går det inte att dra slutsatsen att detta gäller retroaktivt. Konkursbeslutet påverkar inte **lagstadgad kvittning** om villkoren för detta var uppfyllda innan konkursförfarandet inleddes. Appellationsdomstolen (*Cour d'appel*) har slagit fast att "*den kritiska perioden inte hindrar denna typ av kvittning. Lagstadgad kvittning är möjligt trots betalningsinställelse. Det är inte en handling som utförs av gäldenären eftersom kvittningen sker utan hans kännedom. En sådan situation omfattas inte av artikel 445 i handelslagen.*"

En **av domstol förordnad kvittning** kan inte förordnas efter det att skuldsaneringsförfarandet har inletts. Kvittningen kan emellertid genomföras under den kritiska perioden, förutsatt att det relevanta domstolsbeslutet vinner laga kraft (inte längre kan överklagas). I så fall kan kvittningen endast få effekt från dagen för beslutet.

En **avtalad kvittning** kan inte genomföras efter det att skuldsaneringsförfarandet har inletts. Kvittningen kan dessutom inte genomföras under den kritiska perioden, eftersom detta enligt artikel 445 i handelslagen betraktas som en onormal betalningsmetod som anses ogiltig [1]."

Det bör dock noteras att det i lagen av den 5 augusti 2005 om finansiella garantier (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) föreskrivs särskilda undantag till ovan nämnda regel för t.ex. kvittningsavtal som kan ingås mellan parter den dag insolvensförfarandet inleds (eller t.o.m. efter detta – se artikel 18 och följande artiklar i lagen av den 5 augusti 2005 om finansiella garantier).

3. Förvaltning

Vid förvaltning, ackordsuppgörelser med borgenärer eller betalningsansånd kan kvittning inte genomföras efter det att gäldenärer har förlorat sin rätt att förfoga över sina rättigheter och tillgångar.

[1] *La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*, Pierre HURT, J.T., 2010, s. 30.

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

Ett av de största problemen för konkursförvaltare efter att ett konkursförfarande har inletts är löpande avtal som ingåtts innan konkursbeslutet. Med undantag av anställningsavtal som automatiskt avslutas samtidigt som en konkursförklaring (artikel 121 i arbetslagen (*Code du travail*)), är det allmänt accepterat att löpande avtal fortsätter tills de avslutas av konkursförvaltaren.

Konkursförvaltaren måste väga in de intressen som berörs när han eller hon fattar beslut om huruvida dessa avtal tillfälligt ska fortsätta att löpa. Om det finns avtalsbestämmelser som upphör att gälla om en av avtalsparterna försätts i konkurs bör konkursförvaltaren besluta huruvida han eller hon har för avsikt att bestrida dessa bestämmelsers tillämplighet (med tanke på att giltigheten av sådana bestämmelser kan diskuteras, och med tanke på att de i Belgien anses ogiltiga i samband med hyresavtal).

I vilket fall som helst är konkursförvaltaren i princip ensam ansvarig för beslutet att fullgöra eller avsluta dessa avtal. Om tillämpligheten bestrids av den andra avtalsparten, genom att denne åberopar att avtalet automatiskt ska hävas på grund av konkurs, riskerar konkursförvaltaren att hamna i en rättsprocess med osäker utgång och att konkursboet drar på sig nya kostnader [1].

[1] Källor: *Les procédures collectives au Luxembourg*, Yvette HAMILIUS och Brice HELLINCKX (författare till kapitel 3), Editions Larcier, 2014, s. 86.

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

1. Ackord, konkurs, betalningsanstånd och förvaltning

Under förfaranden som rör ackord, konkurs, betalningsanstånd och förvaltning avbryts eventuella verkställighetsåtgärder mot näringsidkare och deras tillgångar. Däremot finns det ingenting i luxemburgsk lagstiftning som hindrar borgenärer från att vidta åtgärder för att skydda sin gäldenärs tillgångar. Alla dessa förfaranden innebär att gäldenären inte längre kan förfoga fritt över sina tillgångar. "Från och med konkursbeslutet till och med avslutandet av förfarandet kan ingen talan väckas mot enbart konkursgäldenären, vad gäller tillgångar som ingår i konkursboet" (Lux. 12 januari 1935, Pas. 14, s. 27). "Oprioriterade borgenärer och borgenärer med allmän förmånsrätt kan under en konkurs inte ansöka om ett beslut mot konkursgäldenären eller förvaltaren, utan kan endast agera genom att anmäla sin fordran eller väcka talan om erkännande av sin fordran" (Cass. 13 november 1997, Pas. 3030, s. 265). I vissa fall är det dock möjligt att förfoga över tillgångarna efter godkännande från den person som utsetts av handelsdomstolen (vid betalningsanstånd eller förvaltning).

Konkursbeslutet gör dessutom skulder som inte förfallit betalningsbara och avbryter påförandet av ränta.

2. Skuldsanering

Vid skuldsanering avbryter medlingskommissionens beslut att godta gäldenärens ansökan automatiskt alla verkställighetsåtgärder mot gäldenärens tillgångar, med undantag av åtgärder som rör underhållsskyldighet. Dessutom avbryts påförandet av ränta och blir skulder som förfallit betalningsbara. Om förhandlingsfasen misslyckas kan fredsdomaren på den ort där den rättsliga fasen ska genomföras avbryta alla verkställighetsåtgärder på samma villkor som ovan.

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

Konkursförvaltaren har rätt att fortsätta rättsprocesser som redan pågick när insolvensförfarandet inleddes. Kärandena i sådana mål måste dock regularisera förfarandet genom att inbegripa konkursförvaltaren eftersom denne ensam har rätt att företräda konkursgäldenären.

Om gäldenären förlorar målet ges de borgenärer som väckte talan före konkursen en säkerhet som de kan använda i samband med likvideringen. Denna säkerhet kan emellertid inte användas om konkursbeslutet medför att gäldenären förlorar sin rätt att förvalta sina tillgångar.

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

1. Konkurs

Genom att offentliggöra konkursmeddelandet i en eller flera tidningar i Luxemburg underrättas borgenärerna om att deras gäldenär har försatts i konkurs. De måste anmäla sina fordringar, tillsammans med säkerheter, till kansliet vid distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål, inom den tidsfrist som föreskrivs i konkursbeslutet. Domstolens registrator bokför fordringarna och lämnar ett kvitto på att de har inkommit.

Förklaringar om fordringar måste vara undertecknade och måste innehålla borgenärens efternamn, förnamn, yrke och adress, samt fordrans belopp, skälet till fordran och eventuella garantier eller säkerheter som ställts för fordran. De olika fordringar som anmälts styrks sedan i närvaro av konkursförvaltaren, konkursgäldenären och konkursdomaren.

Vid eventuella tvister under detta förfarande kan borgenärerna kallas att under ett korsförhör närmare förklara sin fordran och grunderna för den eller det exakta beloppet.

Om konkursförvaltaren har lyckats identifiera tillgångar som kan fördelas mellan borgenärerna kallar konkursförvaltaren borgenärerna till ett möte där de kan yttra sig om utdelningsplanen.

Om det inte finns tillräckligt med tillgångar fattas beslut om att avsluta konkursförfarandet.

Om borgenärerna är kritiska till hur konkursförvaltaren fullgör sitt uppdrag kan de klaga hos konkursdomaren. Konkursdomaren kan vid behov byta ut konkursförvaltaren.

2. Förvaltning

I ett förfarande om förvaltning måste förvaltarna tillhandahålla borgenärerna detaljer om rekonstruktionen eller planen för att sälja tillgångarna.

I så fall kan borgenärerna uppmanas att inkomma med synpunkter. Inom 15 dagar från det att borgenärerna informerades måste de meddela domstolskansliet huruvida de godtar eller motsätter sig planen. Planen kan inte genomföras om inte mer än hälften av borgenärerna, vars fordringar motsvarar mer än hälften av skulderna, godtar planen.

3. Ackord

I ett ackordsförfarande sammankallas borgenärerna till ett sammanträde där de kan diskutera de ackordsförslag som den delegerade domaren lägger fram. Borgenärerna måste därför anmäla sina fordringar och även förklara huruvida de godtar ackordsförslaget.

Borgenärerna får även lämna synpunkter under förhandlingen om att godkänna ackordsuppställningen. De kan även överklaga beslutet om att godkänna ackordsuppställningen om de inte kallades till borgenärssammanträdet eller om de röstade emot ackordsförslaget.

4. Skuldsanering

I det första fallet, under förhandlingsfasen, måste borgenärer anmäla sina fordringar till tjänsten för information och rådgivning vid överskuldsättning.

Borgenärerna kan sedan aktivt medverka i denna tjänsts antagande av en framförhandlad skuldsaneringsplan.

Medlingskommissionen för överskuldsättning sammankallar därefter borgenärerna och redogör för förslagen i skuldsaneringsplanen. Minst 60 procent av borgenärerna, som måste företräda minst 60 procent av samtliga fordringar, måste sedan förklara att de godtar skuldsaneringsplanen för att den ska anses godtagen. Om borgenärerna underlåter att svara anses de ha godkänt förslaget.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

Konkursförvaltaren företräder både konkursgäldenären och samtliga borgenärer. I sin dubbla kapacitet ansvarar konkursförvaltaren inte bara för att förvalta konkursgäldenärens tillgångar. De har även rätt att, som kärke eller svarande, bevaka alla åtgärder som vidtas för att bevara de tillgångar som måste ställas som säkerhet för borgenärerna. De kan även återvinna eller öka dessa tillgångar om detta ligger i borgenärernas intresse (appellationsdomstolen, 2 juli 1880, Pas. 2, s. 49).

Konkursförvaltaren får väcka talan beträffande den gemensamma säkerhet som ställts för borgenärerna, bestående av konkursgäldenärens tillgångar, dvs. försöka återvinna, skydda eller likvidera dessa tillgångar (appellationsdomstolen, 25 februari 2015, Pas. 37, s. 483).

När det gäller löpande avtal efter ett konkursbeslut måste konkursförvaltaren avgöra om dessa bör avslutas eller om det vore bättre (om de kan generera tillgångar) att låta dem fortsätta löpa för att senare kunna betala konkursgäldenärens skulder.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

Alla borgenärer måste anmäla sina fordringar, oavsett fordrans natur och oavsett om borgenären har förmånsrätt eller inte. Ett undantag från denna regel görs dock för fordringar som uppkommit från konkursboet, dvs. sådana fordringar som uppkommit senare och i konkursförfarandets intresse (t.ex. konkursförvaltarens kostnader, ränta som förfallit till betalning efter konkursbeslutet osv.).

Fordringar som har uppkommit från konkursboet efter inledandet av konkursförfarandet, och som följer av förvaltningen av konkursen eller fortsättningen av viss verksamhet i hos det företag som försatts i konkurs, fullgörs först, innan resten av tillgångarna fördelas bland samtliga borgenärer. Fordringar som uppkommit från konkursboet fullgörs därför alltid först, före fordringar från andra borgenärer.

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

1. Konkurs

Inom ramen för ett konkursförfarande offentliggörs konkursbeslutet på olika sätt (i pressen, genom registrering hos handelsdomstolen) så att konkursgäldenärens borgenärer underrättas om situationen och kan ge sig till känna (artikel 472 i handelslagen).

Borgenärerna måste sedan anmäla sin fordran till handelsdomstolens kansli och inge styrkande handlingar (artikel 496 i handelslagen).

Ett formulär som borgenärer kan använda för att göra gällande sin fordran finns på följande adress:

<https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Fordringar styrks av den förvaltare som ansvarar för likvideringen och kan bestridas av denne (artikel 500 i handelslagen).

Alla anmälda fordringar som bestrids hänskjuts till domstolen.

Vid tvister som på grund av tvisteföremålet inte omfattas av behörigheten hos distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål hänskjuts emellertid tvisten till behörig domstol för ett beslut i sakfrågan. Sådana tvister hänskjuts även till distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål så att det i enlighet med artikel 504 kan fattas beslut om de belopp som de berörda borgenärerna kan fordra inom ramen för ackordsdiskussionerna (artikel 502).

2. Ackord

I ett ackordsförfarande måste den gäldenär som ansöker om ackord i ansökan ange borgenärernas namn och adresser och storleken på deras fordringar (artikel 3 i lagen av den 14 april 1886).

Borgenärerna underrättas genom rekommenderat brev (artikel 8 i lagen av den 14 april 1886) och inbjuds att delta i ackordssammanträdet.

Inbjudan offentliggörs också i pressen.

Under ackordssammanträdet redogör borgenärerna för storleken på sina fordringar.

Som påpekats ovan förlorar borgenärer med realsäkerheter som deltar i omröstningen sin ställning som borgenärer med förmånsrätt (artikel 10 i lagen av den 14 april 1886).

3. Betalningsansånd

Vid en ansökan om betalningsansånd ska gäldenären även bifoga en förteckning över borgenärernas namn och adresser samt uppgifter om storleken på fordringarna.

Borgenärerna sammankallas genom rekommenderat brev (artikel 596 i handelslagen) och genom annonsering i pressen.

Vid borgenärssammanträdet ska borgenärerna ange storleken på sina fordringar (artikel 597 i handelslagen).

4. Förvaltning

I förvaltningsförfarandet förekommer inte anmälan och godkännande av fordringar. Gäldenären ska i sin ansökan meddela domstolen borgenärernas namn och adress.

Dessa underrättas därefter av domstolen om den plan för rekonstruktion eller realisering av tillgångarna som har utarbetats av de interimförvaltare som domstolen har utsett.

5. Skuldsaneringsförfarandet

Inom en månad från offentliggörandet av skuldsaneringsmeddelandet i registret måste borgenärer med fordringar på den överskuldssatte gäldenären anmäla **sina fordringar till tjänsten för information och rådgivning vid överskuldssättning**.

Anmälan av fordran måste uppfylla kraven i artiklarna 6 och 7 i storhertiglig förordning av den 17 januari 2014 om genomförande av lagen av den 8 januari 2013 om överskuldssättning (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Borgenärer har tillgång till ett [anmälningsformulär](#).

Medlingskommissionen gör en bedömning av huruvida fordran kan prövas.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenärernas fordringar och rättigheter?

Den grundläggande principen inom konkursrätten är att varje borgenär ska få betalt i proportion till storleken på sin fordran.

Vissa borgenärer med säkerhet eller som har förmånsrätt betalas först.

Borgenärer med förmånsrätt rangordnas på ett sätt som är förenligt med grunderna för rättsordningen (hyresvärdar, inteckningsinnehavare, borgenärer med andelar i aktiekapitalet och framför allt statskassan i bredast tänkbara mening).

I regel hänvisar konkursförvaltaren till artiklarna 2096–2098, 2101 och 2102 i civillagen (*Code civil*).

Konkursförvaltaren måste styrka varje fordran genom att hänvisa till lagstiftningen eller till rättspraxis.

De nettotillgångar som är tillgängliga för oprioriterade borgenärer måste delas ut proportionellt i enlighet med artikel 561.1 i handelslagen.

Så snart konkursförvaltaren får vetskap om de domstolsavgifter som domstolen har fastställt, har rangordnat de prioriterade borgenärerna och vet vilket belopp som finns kvar att dela ut bland de oprioriterade borgenärerna utarbetar han eller hon en utdelningsplan för att dela ut tillgångarna. Planen inges i första instans till konkursdomaren. I enlighet med artikel 533 i handelslagen bjuder konkursförvaltaren genom rekommenderat brev in alla borgenärer till ett sammanträde där konkursboets tillgångar redovisas. Till inbjudan bifogas en kopia av utdelningsplanen.

Konkursgäldenären ska kallas till sammanträdet av en domstolstjänsteman, eller genom att en kungörelse om sammanträdet offentliggörs i en luxemburgsk dagstidning.

Såvida ingen borgenär ifrågasätter konkursförvaltarens redovisning av konkursboets tillgångar översänder konkursförvaltaren protokollet från sammanträdet, som grundas på utdelningsplanen, till konkursdomaren och domstolens registrator för underskrift.

Efter redovisningen av konkursboets tillgångar betalar konkursförvaltaren borgenärerna.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

1. Konkurs

I ett konkursförfarande kan förvaltaren, när betalningarna har gjorts, ansöka om att förfarandet ska avslutas. Detta följs av ett avslutningsbeslut. Som namnet antyder innebär detta att konkursförfarandet avslutas.

Enligt artikel 536 i handelslagen kan konkursgäldenärer som inte har försatts i konkurs i samband med ett brott till följd av försumlighet eller bedrägeri inte bli föremål för ytterligare fordringar från sina borgenärer, såvida inte deras situation förbättras under de sju år som följer på beslutet att avsluta förfarandet på grund av otillräckliga tillgångar.

Enligt artikel 586 i handelslagen kan en konkursgäldenär som betalar alla summor som han eller hon är skyldig i huvudbelopp, ränta och kostnader befrias från sina förpliktelser genom att inge en ansökan om detta till högsta domstolen (*Cour supérieure de justice*).

2. Ackord, betalningsansstånd och förvaltning

I ackords-, betalningsansstånds- och förvaltningsförfaranden avslutas förfarandet genom domstolens beslut om att godkänna den relevanta åtgärden. Domstolen kan förelägga konkursgäldenären civil- och straffrättsliga påföljder.

Om domstolen finner att konkursen orsakades av allvarlig och uppenbar vanskötsel från konkursgäldenärens sida kan domstolen förbjuda konkursgäldenären att bedriva näringsverksamhet, både direkt och genom en annan person. Näringsförbudet innebär också att konkursgäldenären inte får inneha en ledande befattning i ett företag.

Andra civilrättsliga påföljder vid bolagskonkurser är möjligheten att utvidga konkursen till att även gälla bolagets direktörer och möjligheten att vidta åtgärder grundat på artiklarna 1382 och 1383 i civillagen (allmänt juridiskt ansvar) och artiklarna 59 och 192 i bolagslagen (*loi sur les sociétés commerciales*).

Konkursgäldenären kan även föreläggas straffrättsliga påföljder (konkurs i samband med brott).

Vid en ackordsuppgörelse med borgenärer måste de personer som gynnas av ackordet ersätta sina borgenärer om deras situation förbättras (artikel 25 i lagen av den 14 april 1886 om ackordsuppgörelse med borgenärer för att förhindra konkurs).

En ackordsuppgörelse med borgenärer påverkar inte följande skulder:

Skatter och andra statliga förpliktelser.

Fordringar som garanteras genom förmånsrätter, inteckningar eller säkerhet.

Fordringar som rör underhåll.

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Efter avslutat insolvensförfarande får borgenärerna, om det finns några tillgångar kvar, betalt för hela eller delar av sina fordringar i enlighet med de utdelningsvillkor som godtogs i beslutet om att avsluta förfarandet.

Konkursgäldenärer som inte har försatts i konkurs i samband med ett brott till följd av försumlighet eller bedrägeri kan inte bli föremål för ytterligare fordringar från sina borgenärer, såvida inte deras situation förbättras under de sju år som följer på beslutet att avsluta förfarandet.

Borgenärer kan även väcka talan grundat på artiklarna 1382 och 1383 i civillagen för att åberopa det allmänna juridiska ansvar som konkursgäldenärens direktörer har, eller en talan grundat på artiklarna 59 och 192 i bolagslagen (förvaltares och företagsledares ansvar vid fullgörandet av deras åligganden).

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Kostnaden för konkursansökan ingår i konkursboets kostnader.

Eftersom detta är kostnader som uppkommit i konkursförfarandets intresse betalas de med pengar ur konkursboet innan förvaltaren delar ut resten av tillgångarna till de olika borgenärerna.

I artiklarna 1 och 2 i lagen av den 29 mars 1893 om rättshjälp och underskotts-förfaranden (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) anges de olika kostnader som kan uppkomma till följd av formkrav i samband med ett insolvensförfarande och fastställs i vilken ordning de ska betalas om tillgångarna är otillräckliga.

Behörig distriktsdomstol fastställer konkursförvaltarens arvode grundat på storhertiglig förordning av den 18 juli 2003 (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Förvaltaren måste till distriktsdomstolen med ansvar för handelsmål inge en förklaring om kostnader och avgifter grundat på de återvunna tillgångarna.

I artikel 536-1.2 i handelslagen föreskrivs att kostnaderna och avgifterna för konkursförfaranden som avslutats på grund av otillräckliga tillgångar ska betalas av kontoret för indirekta skatter (*Administration de l'Enregistrement*), på de villkor som fastställs i lagen av den 29 mars 1893 om rättshjälp och underskotts-förfaranden.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

1. Konkurs

Konkursbeslutet kan fastställa ett datum för konkursgäldenärens betalningsinställelse som föregår det datum som anges i konkursbeslutet. Detta datum får dock inte föregå datumet i konkursbeslutet med mer än sex månader.

För att skydda borgenärernas intressen betraktas perioden mellan betalningsinställelsen och konkursbeslutet som en "kritisk period".

Vissa handlingar som utförs under denna period är **ogiltiga** om de skadar borgenärens rättigheter. Det rör sig framför allt om följande handlingar:

Alla handlingar som rör lös eller fast egendom som konkursgäldenären har sålt utan ersättning eller mot en ersättning som är klart lägre än värdet på egendomen i fråga.

Alla kontantbetalningar eller betalning genom överföring, försäljning, kvittning eller andra betalningsmetoder av skulder som ännu inte har förfallit till betalning.

Alla betalningar som inte är kontantbetalningar eller betalningar med kommersiella instrument av skulder som har förfallit till betalning.

Alla inteckningar eller andra egendomsrätter som gäldenären beviljat för skulder som uppkommit före betalningsinställelsen.

För andra handlingar är principen om nullitet emellertid inte automatisk.

Vissa **betalningar som konkursgäldenären gjort** för skulder som förfallit till betalning och andra handlingar som utförts mot betalning under den kritiska perioden kan därför vara ogiltiga om det styrks att de tredje män som erhöll betalningarna, eller som förhandlade med konkursgäldenären, **kände till betalningsinställelsen**.

Om en borgenär vet att en gäldenär inte kan fullgöra sina åtaganden får den borgenären inte försöka få en mer förmånlig behandling än resten av borgenärerna.

Inteckningar och förmånsrätter som har förvärvats på ett giltigt sätt kan registreras fram till dagen för konkursbeslutet. Rättigheter som registrerats under de **10 dagar som föregick betalningsinställelsen** eller senare kan emellertid ogiltigförklaras om det har gått mer än 15 dagar mellan inteckningshandlingen och registreringsdagen.

Avslutningsvis anses alla **handlingar som utförts eller betalningar som gjorts i bedrägligt syfte**, dvs. som har gjorts av gäldenären med full vetskap om den skada som detta kommer att åsamka borgenären (genom att minska värdet på konkursboet, inte respektera rangordningen av fordringar osv.), vara ogiltiga, oavsett när de ägde rum.

Begreppet kritisk period gäller inte för **avtal om finansiella garantier** eller vid **framtida fordringar som överförts till ett värdepapperiseringsorgan**.

2. Ackord

Under förfarandet för att få tillstånd en ackordsuppgörelse med borgenärer får gäldenärer inte överföra medel, inteckna egendom eller vidta andra åtgärder utan tillstånd från den delegerade domaren.

3. Förvaltning

Från och med dagen för beslutet att utse en delegerad domare med uppgift att upprätta en inventarieförteckning för bolaget får inte näringsidkaren, vid äventyr av nullitet, överföra medel, ställa säkerhet eller inteckna egendom, anslå eller motta lösa kapitaltillgångar utan skriftligt tillstånd från den delegerade domaren.

Det bör dessutom noteras att lagen om förvaltning föreskriver straffrättsliga påföljder för näringsidkare som har dolt delar av sina tillgångar, överdrivit sina skulder eller tagit upp borgenärer vars fordringar har överdrivits.

4. Skuldsanering

Domaren kan i förekommande fall utse personer som ges i uppgift att tillhandahålla social hjälp, utbildningshjälp eller hjälp med den finansiella förvaltningen, så att den del av gäldenärens inkomst som inte har avsatts för att betala tillbaka skulder används för de syften den är avsedd för.

När dessa personer utför sitt arbete får de vidta alla tänkbara åtgärder för att förhindra att denna del av inkomsten inte används för sitt naturliga syfte eller för att förhindra att gäldenärens hushålls intressen skadas.

Senaste uppdatering: 29/10/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.